Poštnina plačana v gotovini

Leto LXXI., št. 200 a — Ljubljana, sreda 7. septembra 1938 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Češkoslovaška kriza na vrhuncu:

Zadnji poskus za mirno poravnavo

Češkoslovaška vlada je včeraj sporočila Nemcem svoje končnoveljavne predloge, s katerimi skuša do skrajnosti ustreči njihovim zahtevam — Od stališča Nemcev je sedaj odvisen ves nadaljnji razvoj

Praga, 7. sept. Kakor se je že napovedovalo, je stopilo češkoslovaško vprašanje v odločilni stadij. V noči od torka na sredo je imel ministrski svet nad 4 ure trajajočo sejo pod predsedstvom prezidenta republike dr. Beneša. Na tej seji je vlada sprejela končne predloge za ureditev narodnostnega problema v češkoslovaški republiki. Ti predlogi so bili včeraj po ministrskem predsedniku dr. Hodži sporočeni vodstvu sudetsko-nemške stranke s pozivom naj se čimprej izjavi ali te predloge sprejme za osnovo nadaljnjih pogajanj ali ne. Češkoslovaška vlada je obenem dala zastopnikom sudetsko-nemške stranke razumeti, da predstavljajo ti predlogi najskrajnejšo koncesijo, na katero more pristati češkoslovaška republika, ki je slej ko prej trdno odločena čuvati enotnost države in nedotakljivost njenih meja.

Kolikor se je moglo izvedeti, obsegajo predlogi vlade naslednje točke:

Končni predlogi praške vlade

Čsl. vlada skuša do najskrajnejših meja ustreči zahtevam Nemcev

1. Priznava se načelo, da se nastavljajo javni nameščenci sorazmerno po narodnosti.

2. V pokrajinah, kjer živi strnjeno prebivalstvo iste narodnosti, bodo nameščeni samo uradniki iz vrst dotične narodnosti.

3. Pokrajine s strnjenim prebivalstvom iste narodnosti dobe tudi policijo dotične narodnosti.

4. Uvede se popolna enakopravnost glede uporabe jezika.

5. Industrija onih pokrajin, ki je največ trpela zaradi krize, dobi državno podporo. V to svrho bo izdano posojilo v višini 700 milijonov Kč pod čim ugodnejšimi pogoji.

6. Uvede se poseben narodnostni pravilnik, ki bo slonel na načelu avtonomije. V to svrho se uvede kantonalni sistem. Posamezni kantoni odnosno župe, kakor se bodo te avtonomne pokrajine imenovale, bodo imeli svoje pokrajinske parlamente in pokrajinske vlade. Vse zadeve, ki se ne nanašajo na vso državo, se bodo obravnavale v teh pokrajinskih parlamentih. Osrednji vladi preostane vrhovno vodstvo države, vodstvo zunanje politike, vodstvo prometa in vojska ter vrhovno nadzorstvo nad vsemi ostalimi panogami javnega in državnega življenja, tako da bo na ta način očuvana enotnost države in nedotakljivost državnih meja.

7. Pri centralni vladi se ustanove posebni kantonalni oddelki, ki bodo pod vodstvom zastopnikov posameznih narodnosti. Naloga teh oddelkov bo vrhovna skrb za dotično narodnost, katero zastopajo.

8. Izdan bo poseben zakon proti raznarodovanju, s katerim naj se zaščitijo narodnostne pravice vseh državljanov republike. Za vsako narodnost bo uveden poseben register.

9. Vlada je pripravljena takoj urediti vsa vprašanja, ki jih je mogoče rešiti brez zakonodajnega postopka.

Pritisk Londona

Gotovo je, da je zadnje popuščanje s strani Češkoslovaške nastalo pod močnim pritiskom Londona, ki je svoje zahteve argumentiral s tem, da je to zadnji poizkus in zadnji izgled, da se prepreči vojna, ki bi izzvala grozno katastrofo v Evropi. London ne vidi drugega izhoda iz sedanje situacije. Angleška vlada je s svoje strani obljubila polno podporo češkoslovaški vladi za lojalno izvajanje sporazuma in je zajamčila, da bo znala vsak napad na samostojnost Češkoslovaške in njeno svobodo preprečiti.

Po nekaterih trditvah se predvideva, da bo popuščanje češkoslovaške vlade izzvalo odpor v javnosti in ne izključujejo možnosti krize v vladi sami. Tako zatrjujejo, da so socialni demokrati sklenili, da izstopijo iz vlade, če bo Češkoslovaška postavljena v položaj, da mora sprejeti Henleinove zahteve brez kakršnekoli rezerve kot ultimatum ali kot diktat.

Lord Runciman je bil v zvezi z najnovejšim preokretom politične situacije včeraj popoldne spet v avdienci pri prezidentu republike dr. Benešu. Trdi se, da bodo predstavniki sudetsko nemških strank službeno pozvani na pogajanja s predsednikom vlade dr. Hodžo in ravno tako da bodo službeno sprejeti pri prezidentu dr. Benešu.

Rusija si krči pot do Češkoslovaške

London, 7. sept. »New Cronicle«, ki se kakor ostali angleški tisk danes na prvem mestu bavi s češkoslovaškim problemom, ugotavlja, da ima Rusija mogočen vpliv na praško vlado. Rusija ji svetuje predvsem, naj za nobeno ceno ne popusti in čuva svojo samostojnost in neodvisnost. List objavlja tudi senzacionalno vest, da je rumunska vlada že sklenila načelni sporazum z Rusijo, po kateri bo imela ruska vojska prost prehod čez rumunsko ozemlje za primer, da bi morala hiteti na pomoč Češkoslovaški. **Vlada v Moskvi se je pričela pogajati tudi s Poljsko. Ponudila ji je jamstvo za poljski koridor in vso zaščito v primeru nemškega napada. Poljska naj bi ji za to odločila v primeru vojne koridor, po katerem bi lahko ruska vojska krenila preko poljskega ozemlja na pomoč Češkoslovaški.**

Pariz, 7. sept. Zunanji minister Bonnet je danes dopoldne sprejel francoskega poslanika v Moskvi Coulondrea, ki mu je podrobno poročal o stališču Rusije glede Češkoslovaške. Sporočil je ponovno zagotovilo moskovske vlade, da bo v danem primeru točno izvršila vse svoje obveznosti, izvirajoče iz pakta s Češkoslovaško.

Tudi Rumunija bo priskočila na pomoč ČSR

Pariz, 7. sept. V Bukarešti je bilo danes izdano naslednje poluradno poročilo: **Odgovorni krogi izjavljajo, da v primeru oboroženega spora v Evropi Rumunija ne bo ostala nevtralna. Izpolnila bo svoje obveznosti po zavezniških pogodbah s Francijo, Anglijo in Češkoslovaško. Njen pakt s Češkoslovaško je v veljavi že od leta 1921. in Rumunija nima razloga, da ne bi pomagala svoji zaveznici v primeru, da bi bila napadena.**

Amerika budno na straži

Vsak hip je možno sklicanje kongresa, da ukine zakon o nevtralnosti

Washington, 7. septembra. b. K sobotni odločitvi prezidenta Roosevelta, da bo glede na kočljiv položaj v Evropi prebil svoj tedenski odmor v neposredni bližini Washingtona, se s pristojnega mesta doznava. **da se je Roosevelt odločil za to, ker hoče biti v položaju, da lahko vsak hip skliče kongres na izredno zasedanje, če bi v Evropi prišlo do konflikta. V tem primeru bi prezident zahteval od kongresa takojšnjo izpremembo ali popolno ukinjenje nevtralnostnega zakona, katerega veljava preneha sicer v maju prihodnjega leta.**

Iz poučenega vira se o ameriškem zadržanju za primer zapletljajev v Evropi doznavajo še naslednje podrobnosti: Od izbruha sedanje krize gredo vsi napori ameriške vlade za tem, da bi prikazala verjetnost in možnost skladnega postopanja vseh treh velikih demokracij, četudi bi sicer blok demokracij ne zavzel določene oblike. Vodilni ameriški krogi smatrajo, da so v Evropi na delu sile, ki zasledujejo povsem nasprotne namene od onih, ki sta jih z opozorilom na vzvišena mednarodna načela podčrtala v svojih izjavah prezident Roosevelt in državni tajnik Cordell Hull. Politiki sile je nasprotno tudi ameriško javno mnenje. Oslanjajoč se na čustva ameriškega ljudstva, je vlada Zedinjenih držav mnenja, da se bo mogoče upreti pritisku sile samo z realizacijo enakovrednega ali večjega nasprotnega pritiska.

Praktično se Washington, zvest svoji tradicionalni politiki, sicer otepa prenagljenih obveznosti s komerkoli, vendar pa **prevladuje v vseh tukajšnjih odgovornih krogih mnenje, da bi se Zedinjene države Severne Amerike v primeru kakega konflikta v Evropi pod pritiskom javnega mnenja avtomatično postavile na stran Anglije in Francije.** Dejstvo, da se ameriška vlada doslej ni še povsem jasno izjavila o svojih namerah glede nevtralnostnega zakona, tolmačijo v washingtonskih političnih krogih in v časopisju v tem smislu, da ta trenutna nejasnost nikakor ne bi preprečila učinkovite podpore Zedinjenih držav evropskim demokracijam v primeru konkretne potrebe. **Tu še posebej opozarjajo na izredno diplomatsko aktivnost ameriških zastopnikov v Evropi, zlasti ameriškega poslanika v Londonu Kennedya, ki vzdržuje tesne stike z angleško vlado in sproti zagotavlja angleške odgovorne kroge o ameriški podpori za rešitev srednjeevropskega problema.**

V spominu je nadalje, da je ameriški poslanik v Berlinu Hugh Wilson obiskal Prago prav ob Runcimanovem prihodu, kar se je tedaj splošno tolmačilo kot pripravljenost Zedinjenih držav, da podpro oficiozno in kolikor mogoče učinkovito angleške korake za rešitev sudetske krize. V evropskih diplomatskih krogih niso končno prezrli obiska ameriškega poslanika v Rimu Phillipsa pri italijanskem zunanjem ministru grofu Cianu, katerega je spomnil, da Amerika še ni pozabila na leto 1914. Poseben pomen pripisujejo v Washingtonu tudi bivanju državnega tajnika Sumnerja Wellsa v Evropi, kamor je bil poslan, da v primeru potrebe ojači ameriško diplomatsko akcijo na starem kontinentu.

Iz vsega tega je po mnenju tukajšnjih političnih krogov jasno razvidno, da o politiki izolacije Zedinjenih držav Severne Amerike ne more biti govora. Da so ameriške oči obrnjene proti Evropi, dokazuje med drugim tudi nekaj manjših vojaških ukrepov, med katerimi je treba posebej navesti zlasti ustanovitev posebne letalske eskadre ob Atlantiku.

Stališče angleških dominionov

London, 6. septembra. b. Agencija British United Press je opravila te dni posebno anketo v dominionih z namenom, da prouči njih stališče za primer če bi se Velika Britanija zaradi Češkoslovaške zapletla v vojno. Rezultati te ankete so za posamezne dominione naslednji:

V Kanadi bi bil takoj sklican parlament in ni nobenega dvoma, da bi Kanada takoj priskočila Angliji na pomoč, vendar pa bi se glede načina pomoči najbrž pojavile razlike v stališčih posameznih strank. V pokrajini Quebec, kjer prebivajo kanadski Francozi, bi prebivalstvo nasprotovalo odpošiljanju kanadskih čet v Evropo. Obvezna vojaška dolžnost bi bila uvedena le v primeru predolgega zavlačevanja vojne in ob slabih izgledih za angleško zmago, takoj pa bi se formirali posebni oddelki prostovoljcev.

Glede *Avstralije* se sme pričakovati, da bi takoj od začetka sodelovala z Anglijo brez pridržkov. Izjava ministrskega predsednika Lyonsa ne pušča v tem pogledu nikakih dvomov.

Tudi *Južna Afrika* bi bila čisto gotovo na strani Anglije v primeru konflikta zaradi Češkoslovaške. Ministrski predsednik Hertzog, ki bi sam ne mogel odločiti o udeležbi Južne Afrike v vojni, je že izjavil, da bi prepustil zadevno odločitev narodu preko parlamenta. General Smuts pa je že večkrat izjavil, da bi bila Južna Afrika v primeru resne nevarnosti za Anglijo in njen imperij brezpogojno na njeni strani.

Nova Zelandija bi podprla Anglijo v primeru konflikta z vsemi svojimi silami. Ministrski predsednik Savage je izjavil, da so bili podvzeti že vsi potrebni koraki za primer resne nevarnosti.

Glede *Indije* se ni še mogoče jasno izraziti. Ako bi bilo konkretno postavljeno vprašanje sodelovanja v vojni, v katero bi bila zapletena Velika Britanija, bi se utegnila pojaviti različna mišljenja. Poslednja vojaška razprava v parlamentu pa je vsekakor pokazala, da bi indijski muslimani podprli Veliko Britanijo, čeprav je verjetno, da bi v tem primeru postavili kot pogoj svojega sodelovanja rešitev palestinskega vprašanja.

Odločitev je v rokah Hitlerja

Sedaj se mora pokazati, ali je Nemcem do mirne ureditve ali ne

London, 7. sept. V Londonu so z največjim zadovoljstvom sprejeli najnovejše predloge češkoslovaške vlade, v katerih vidijo ne samo skrajno popustljivost in miroljubnost češkoslovaške vlade, marveč tudi skrajno mejo, do katere je sploh bilo mogoče iti, ne da bi se pri tem ogrožala neodvisnost in enotnost češkoslovaške republike. Londonski listi podčrtavajo, da je sedaj vse odvisno od vodstva sudetskih Nemcev odnosno od kancelarja Hitlerja, ki ima po prepričanju angleških krogov brez dvoma končno odločitev v tej sicer čisto notranje-politični češkoslovaški zadevi.

V Londonu pričakujejo, da bo prihodnje dni prišlo do odločitve. Konrad Henlein je z najnovejšimi predlogi češkoslovaške vlade sinoči odpotoval v Nürnberg, da jih predloži kancelarju Hitlerju. V Londonu domnevajo, da je Hitler baš v pričakovanju teh predlogov opustil v svoji včerajšnji proklamaciji vsako omembo Češkoslovaške. Verjetno je, da bo že danes prišlo v Nürnbergu, kjer so zbrani vsi odločilni nemški činitelji, do odločilnega posvetovanja. **Če bodo Nemci odklonili tudi te končnoveljavne predloge češkoslovaške vlade, potem je po sodbi londonskih krogov jasno, da jim ni do sporazuma. V tem primeru pa je tudi izven vsakega dvoma, da bo Anglija brez oklevanja nastopila v obrambo neodvisnosti češkoslovaške republike.**

To dokazujejo tudi najnovejši ukrepi, ki so bili izdani v sporazumu s Francijo. Anglija je koncentrirala svojo domovinsko vojno mornarico ob škotski obali, kjer ostane do nadaljnjega v najstrožji pripravljenosti. Prav tako je Anglija izdala zelo obsežne vojaške varnostne ukrepe na Sredozemskem morju, ker še ni jasno, kakšno stališče bi v primeru konflikta zavzela Italija. V Londonu so glede razvoja položaja v Srednji Evropi skrajno rezervirani, dajo pa razumeti, da je potrpežljivost izčrpana.

Energični ukrepi Francije za obrambo češkoslovaške neodvisnosti

Francija je pozvala pod orožje 600.000 rezervistov, ki so že zasedli zapadno mejo

London, 7. sept. Listi danes obširno poročajo o francoskih vojaških ukrepih, ki jih vsi po vrsti odobravajo, naglašajoč, da so bili ti ukrepi spričo izredno napetega položaja v Srednji Evropi v resnici skrajno potrebni. **Med drugim poročajo, da je v nedeljo pasiralo Strassburg 15.000 Maročanov. Do včeraj se je na mejah koncentriralo 600.000 mož francoske vojske; 200.000 mož je zavzelo svoja mesta v trdnjavah Maginotove linije, ostalih 400.000 pa je razvrščenih na rezervnih postojankah. V pripravljenosti je vseh 5.8 milijona francoskih rezervistov, ki so v zadnjih 20 letih odslužili po dvoletni službeni rok. V Severni Afriki je koncentriranih 125.000 ljudi.**

Ves trdnjavski pas na meji od Luxemburga do Švice je zabarikadiran in zaprt. Vse je v najstrožji pripravljenosti. Na tisoče oficirjev in vojakov, ki so jih alarmirali orožniki na motociklih, se je v hipu odzvalo pozivu pod orožje. Mobilizirani so bili vsi civilni in rezervni letalci, ki so se v izredno kratkem času zbrali na vseh francoskih vojaških letališčih.

Ti odločni ukrepi francoske vlade, ki je danes s posebnim uradnim komunikejem

Srditi boji v Španiji

Barcelona, 7. sept. AA. Uradno poročilo vojnega ministrstva pravi, da se ob reki Ebro nadaljuje nenavadno srdit boj. Sovražniku se je posrečilo z velikimi žrtvami popraviti svojo fronto. V letalskih bojih smo sestrelili 7 sovražnih letal, sami smo jih pa izgubili šest. Na estremadurski fronti naše čete odločno odbijajo neprestane sovražne napade.

Toulouse, 7. sept. AA. Snoči se je odpeljala na Špansko komisija za izmenjavo ujetnikov. Komisija bo stopila v stik z vlado republikanske Španije in generala Franca.

Prezident dr. Beneš

je osebno posegel v reševanje sudetsko-nemškega problema in so bili pod njegovim predsedstvom sprejeti končni predlogi češkoslovaške vlade

Bivši španski prestolonaslednik umrl

Miami, 7. septembra. Včeraj se je na neki avtomobilski vožnji ponesrečil bivši španski prestolonaslednik infant Alfonzo. Avtomobil je treščil v neko drevo, pri čemer je bil infant Alfonzo precej močno ranjen. Rana sama na sebi ni bila smrtno nevarna, toda infant Alfonzo je bil dedno obremenjen krvavitelj. Zato mu krvi niso mogli ustaviti in je umrl na posledicah izkrvavitve. Leta 1933 se je odpovedal prestolonasledstvu, ker se je poročil z neko meščanko. Pozneje se je zopet ločil in se je v kratkem nameraval poročiti z neko bogato Američanko.

Židje zapuščajo Italijo

Rim, 7. septembra. e. Panika, ki je nastala med Židi v Italiji se vidi v tem, da je bila prodana največja konfekcija Coen & Comp za 80 milijonov lir. Tvrdka je leta in leta izključno zalagala vse rimsko prebivalstvo s konfekcijo. Kakor se doznava, je italijanska vlada izdala nalog, da italijanski listi ne smejo sprejemati poslovnih oglasov in rodbinskih vesti od židov. Ukrep je težko prizadel rimske jutranje liste, ki imajo večino oglasov od židovskih tvrdk.

Kitajci ustavili japonsko ofenzivo

Hankov, 7. septembra. e. Na severni obali Jangceja so kitajske čete ustavile japonsko ofenzivo v predelu Kuang Mej. Na tej fronti so Japonci večkrat uporabili strupene pline.

Na južni obali reke Jangce so Japonci s pomočjo letalstva in težke artiljerije spet pričeli napadati kitajske postojanke. Kitajci so odbili vse japonske napade. V borbi pri Mančangu so Japonci samo v enem dnevu izgubili 5000 vojakov. Južno od Jučava so Kitajci napredovanje Japoncev ustavili 32 km od Deana.

V centralnem delu province Ahvej se vodi borba 30 km zapadno od Luana. Po obvestilih kitajskih izvidnikov so Japonci severno od jezera Tanhu koncentrirali 30.000 vojakov. Zdi se, da bodo ti oddelki začeli napadati ob cesti, vodeči k postaji Sanan na železniški progi Peking - Hankou.

Teror v Palestini

Jeruzalem, 7. septembra. e. Včeraj je ponovno prišlo do srditih spopadov med Arabci in angleško vojsko v vasi Ela Vadina blizu Haife. Pri teh bojih so bili ubiti štirje Arabci, dva pa ujeta. Včeraj dopoldne so Arabci v Haifi ubili nekega arabskega trgovca, v Jaffi pa nekega arabskega pomožnega stražnika. V pristanišču Haife je bil hudo ranjen neki židovski uradnik. Teroristi so uničili tudi železniško progo, k vodi iz Jaffe proti jugu. Promet je bil ves dan ukinjen. Prebivalstvo v Palestini se je tako navadilo na nemire in ukrepe, da se niti ne zmeni več za oklopne avtomobile in patrulje, ki dan in noč križarijo po Jeruzalemu.

Pred sestankom sveta DN

Pariz, 6. sept. AA. (DNB). V dobro poučenih krogih govore, da se zunanji minister odpelje 9. t. m. v Ženevo, kjer se bo sestal 10. septembra s Halifaxom.

Borzna poročila.

Curih, 7. septembra. Beograd 10. — Pariz 11.9475, London 21.3050, New York 441.75, Bruselj 74.65, Milan 23.24, Amsterdam 238.80, Berlin 177.1650, Praga 15.26, Bukarešta 3.95.

Politični obzornik

Polž je pokazal roge

Zabeležili smo že, da je v Ljubljani jel izhajati nov tednik »Tabor«, ki se tiska v Hrovatinovi tiskarni. Pripomnili smo takrat, da ne vemo, kdo stoji za tem listom. Iz zadnje številke »Tabora«, ki je izšla preteklo soboto, pa lahko sklepamo, kdo in kakšni so ljudje, ki so pokrenili ta tednik. List je namreč na uvodnem mestu objavil članek, ki se izključno nanaša na sokolsko organizacijo in je pisan v prozornem namenu, da zanese tudi v naše sokolske vrste, v katerih doslej k sreči ni bilo še nobenih trenj, seme razdora. Komu v korist? Pač tistim, ki bi raje danes kakor jutri videli, da bi nastali med našim sokolstvom notranji spori in prepiri, ki bi imeli nujno posledico razpad sokolske organizacije. Ptič, ki bi rad zanesel v sokolske vrste klice nesloge in nezaupanja, tako-le žvrgoli: »Danes se Sokoli nahajamo v težkem položaju. Velik del Sokolov je danes politično neopredeljen. O fašistični JNS so razočarani, za nove smeri, ki bi ustrezale njihovemu liberalnemu in demokratičnemu mišljenju, pa se še niso opredelili. Ne samo za Sokole, marveč za ves slovenski svet in za državo je važno, kam se bodo nagnili Sokoli. Ali bodo zaplavali v motne fašistične vode, ali bodo ostali zvesti svojim starim načelom, ki sta jih postavila Fügner in Tyrš, načelom demokracije in slovanstva. Lovila bi danes rada med Sokoli predvsem dr. Kramer in Pucelj, politika črne preteklosti in motne bodočnosti, ki sama čakata, kdaj bosta spet skočila na ministrske stolčke. Ti skrahirani JNS-arji, ki vedo, da bodo na JNS-arski program in ugled dobili le redkega Sokola, poskušajo loviti s svojim »antiklerikalizmom«, ki jim pa slabo uspeva, ker raste v ljudstvu volja po enotnosti. Razen tega že vsi vedo, da je ta »antiklerikalizem« zlagan, ker se ti oblasti željni predstavniki slovenskega velikega kapitala pogajajo z istimi JRZ-jevskimi »klerikalci«, da prej ko mogoče dobijo vsaj nekoliko oblasti. Med Sokoli love pristaše tudi oni JNS-arji, ki so poskakali z JNS-arske barke, ko se je ta potapljala, ki so že skočili pod okrilje Jevtića in ko je tega zlomila volja množic, so se znašli naenkrat v demokratični opoziciji. Ti nestalni in »po vetru« politiki, za katere nihče ne ve, kam bodo jutri obrnili svoj majhen čoln iček, poskušajo premamiti Sokole, udarjajoč se na svoja »sokolska prsa«... Kaj bo s Sokoli? Ali bomo sledili tem oblastiželjnim reakcionarjem, sumljivim politikantom in narodnim izdajalcem?...« — Konjsko kopito, ki štrli iz teh izvajanj, je tako vidno, da ne bo Sokola, ki bi hotel iti na limanice, ki jih je nastavil plačanec, da bi razbil enotnost in trdno povezanost naše sokolske organizacije.

Kaj naj omogoči Hrvatom pot v Beograd?

Mariborska »Edinost« razpravlja o »škodljivi politični vlogi«, ki jo igramo Slovenci s tem, da smo vedno »ječiček na politični tehtnici v Beogradu«, in pravi: »Vse zlo naše notranje razdrapanosti prihaja od tega, ker nas Hrvati dolžijo permanentnega »izdajstva« v obliki neprestane udeležbe na oblasti. Slovenci smo v rajni Avstriji dosegli marsikatero koncesijo z ostro opozicijo. Taka opozicija bi bila morda umestna tudi danes in sicer iz načelnih razlogov. Taka opozicija bi se načelno protivila gotovim upravnim metodam in budžetni praksi... Dinamika demokracije ne pozna samo vladavinske mentalnosti, nego tudi opozicijsko. Slovenci smo izgubili že vsak čut za pošteno konstruktivno kritiko. Mislim, da smo ravno Slovenci poklicani za tako pametno kritiko. Morda bi se našel izhod iz današnjega položaja, če bi Slovenci in Hrvati ob priliki zamenjali svoje vloge. Jugoslavija potrebuje sodelovanje Hrvatov zlasti v sedanjih časih. Vstop Hrvatov v aktivno državno politiko je v marsičem odvisen od nas Slovencev. Mi hočemo biti za vsako ceno med tistimi, ki drže državno krmilo v svojih rokah. To načelo je napačno. Mi Slovenci bi morali s pametno politiko omogočiti bratom Hrvatom pot v Beograd, ker bi to silno ojačilo državo. Tako pa smo z vidika obeh političnih garnitur postali že tako malenkostni, da se veselo vdajamo v svojo vlogo neizbežnega vladnega priveska. Demokracija ne pozna ne stalne guvernementalnosti in tudi ne večne opozicije. Demokracija je hčerka dinamike, ki bi jo morali v Jugoslaviji postaviti na mesto sedanje statike.« —

Da je »vsega zlega« pri nas v Sloveniji krivo to, »ker nas Hrvati dolže permanentnega izdajstva v obliki neprestane udeležbe na oblasti«, je pač trditev, ki se ne more smatrati za resno. Prav tako malo resno pa je naziranje, da bi Slovenci mogli »Hrvatom omogočiti pot v aktivno državno politiko.«

Brez naslova

»Katolički list«, glasilo zagrebškega nadškofa dr. Stepinca, objavlja članek hvarskega škofa Mihe Pušića o Katoliški akciji. V tem članku piše škof: »Temeljne mladinske organizacije imajo polno svobodo delovanja po vseh škofijah in so popolnoma neodvisne druga od druge. S tem je priznana svoboda križarjem in križaricam na eni strani in katoliškim mladeničem in mladenkam v Skomih, Kromih in Gromih na drugi strani. Tako je sprejet dualizem za mladinske organizacije, ki že dejanski tako obstoja. Res je, da bi bil tudi pri nas ideal, da bi obstojala samo ena temeljna organizacija za katoliško mladino, toda tega pri nas ni mogoče izvesti. Zato so škofje, računajoč z realnostjo in uvažujoč marljivost in požrtvovalnost enih in drugih, dovolil pravico do obstanka eni in drugi organizaciji v čvrsti nadi, da bosta obe organizaciji složno delovali in nastopali in da ne bosta dovolili, da bi se protistransko širilo nezaupanje med njihovimi člani. Tu je široko polje za delovanje vsem njihovim voditeljem in duhovnikom, katerim se izrecno daje na dolžnost, da negujejo medsebojno ljubezen, ako hočejo, da bodo v sklopu Katoliške akcije in da bodo imeli božji blagoslov pri svojem delovanju.« — Znano je, da so se pretekla leta pojavili hudi spori med križarji na eni strani in med skomovci, kromovci in gromovci na drugi strani. Prve je čitil sarajevski nadškof dr. Šarić in jih podpiral, druge pa zagrebški nadškof dr. Stepinac, ki je tudi sam snoval Skome in Grome. Spor se je tako poostril, da je dr. Šarić v svoji nadškofiji prepovedal snovanje Skomov in Gromov. Zato so v zagrebški nadškofiji delali neprilike križarjem, ki so uživali dr. Šarićeve simpatije. Tem sporom so sedaj napravili konec škofje na svoji zadnji konferenci v Zagrebu na ta način, da je volk sit, koza pa cela.

Slavje sokolskih gnezd

Dve prevažni obmejni postojanki kličeta vse, kar čuti sokolsko, slovensko in jugoslovansko

Maribor, 6. septembra

S severa nam prihaja klic: v četrtek, 8. t. m., vse, kar čuti sokolsko, slovensko, jugoslovensko, v Sv. Lenart v Slov. goricah, v nedeljo 11. t. m. pa v Gornjo Radgono! Dve prevažni obmejni postojanki, dva simbola naše sužnjeske preteklosti in današnje naarodne svobode, dvoje prevažnih sokolskih gnezd, iz katerih je valetelo na tisoče Sokoličev tekom desetletij, ki so po Slovenskih goricah in po Murskem polju spletli venec novih sokolskih edinic tja preko Kapele, Sv. Antona, Sv. Trojice, Sv. Barbare, Sv. Ane, Marije Snežne, Sv. Ruperta, Sv. Lucije in naprej. Le kdor ve, kaj sta oba ta kraja kot centra nemške nasilne raznarodovalne politike v bivši Avstriji pomenila v našo ogromno narodno škodo, se bo v polnem obsegu zavedal pomena sokolskih praznikov v njih tekom prihodnjih dni. Saj slavi sokolje gnezdo v Sv. Lenartu obenem 30 letnico svojega dela in 20 letnico svobodne narodne države, ono v Gornji Radgoni pa bo poveličalo poleg 20 letnice Jugoslavije tudi spomin na žrtve, ki so jih slovenski fantje med vojno v Radgoni z uporom proti avstrijskim tlačiteljem položili s svojim življenjem na oltar porajajoče se Jugoslavije.

Če sem pred nekaj dnevi na tem mestu zapisal smelo trditev, da so Slovenske gorice bile vsikdar narodno zavedne, sem se v polni meri zavedal, kako ogromno mnogo sta k temu dejstvu pripomogli tudi ravno sokolski edinici v Sv. Lenartu in v Gornji Radgoni. Koliko tihega, a vztrajnega drobnega dela v telovadnicah, na predavanjih, na javnih sokolskih nastopih, na nedeljskih izletih in stikih z narodnimi masami, je bilo izvršenega iz obeh sokolskih gnezd! Koliko žrtev, moralnih in materialnih, so člani obeh edinic dali za probujo narodne zavesti v krajih ,kamor poprej nikdar ni stopila noga narodnega buditelja in preporoditelja narodne zavesti! V koliko neštetih slučajih so zavrli in onemogočali ti »neznani junaki« narodne borbe tako sistematski uvedeno tujerodno propagando!

In danes? Ali ne zveni nekam čudno, če čitam n. pr. v vabilu sokolske edinice v Sv. Lenartu na svojo četrtkovo revijo med drugim tudi prošnjo, naj pohite tja tudi zavedni sokolski in jugoslovenski bratje iz Maribora in drugih oddaljenejših krajev, naj pohite tja v one lepe Slovenske gorice, kjer se vedno bolj zajeda v naše narodno telo tuja nemška propaganda, in kjer sokolstvu še vedno tudi domači nasprotniki mečejo polena pod noge.

Dobro vemo, da se med nami, zlasti v naših obmejnih krajih še vedno širi od tam, kjer po izjavah g. ministra dr. Korošca nimamo več neprijateljev, ampak le še prijatelje, podtalna propaganda, katere namen je, da bi se za sudetsko-nemškim ponovno odprlo naše obmejno vprašanje. Dobro se zavedamo danes bolj ko kedaj resničnosti onega narodnega reka, ki pravi, da naj nas Bog očuva prijateljev, sovražnikov se bomo že sami! Dobro se zavedamo, da so naša sokolja gnezda razpredena širom po Slovenskih goricah, naša prvenstvena narodno-obrambna Maginotova linija. In ker se tega zavedamo, bomo pohiteli na slavja obeh sokolskih gnezd.

Ne moremo pa molče tudi mimo in preko druge konstatacije v sokolskem vabilu, ki pravi, da domači nasprotniki sokolstva še vedno delajo težave. Kdaj neki se bomo povzpeli do one visoko plemenite miselnosti, ki jo najdemo pri drugih civiliziranih narodih, zlasti tudi pri bratih Čehih, da je treba gojiti medsebojno spoštovanje in lojalnost med skupinami in organizacijami, bodisi političnimi ali nepolitičnimi, ki — četudi po raznih potih! — v bistvu sledijo enemu in istemu cilju: služiti narodu in domovini, njih krepitvi duševno in telesno, njih napredku in blagostanju?! Živo se spominjam nekega poročila ob priliki orlovskih slavnosti v Ljubljani, ob kateri priliki so ravno naše sokolske skupine odhajale v Prago, kako je skupina Orlov iz ČSR klicala odhajajočim Sokolom: Pozdravite nam doma sokolske brate! Kdaj neki se bomo dvignili do te višine pojmovanja plemenite tekme v delu za narod!!

Maribor in Pobrežje na kraljev rojstni dan

Posebno močan poudarek sta dala proslavi naša narodna vojska in sokolstvo

Maribor, 6. septembra

Letos je naša obdravska prestolnica izredno slovesno proslavila kraljev rojstni dan. Maribor je bil ves v ponosno vihrajočih državnih zastavah in je ves dan vladalo v mestu praznično razpoloženje, ki ga niti najmanj ni moglo motiti deževje, ki je ponehalo šele proti večeru. Zjutraj so bila v navzočnosti predstavnikov vojaške in lokalne oblasti svečana bogoslužja v stolnici, starokatoliški cerkvi, v pravoslavni in protestantski cerkvi, nakar so se v sejni dvorani sreskega načelstva sprejemale čestitke.

Posebno močan poudarek sta dali današnji slovesnosti proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. krasna dopoldanska parada in veličastna sokolska akademija v sokolski unionski dvorani. Strumno, disciplinirano so korakale formacije mariborske garnizije v paradnem maršu mimo poveljnika mesta Maribora, ki je stal s svojim sremstvom na Trgu svobode. Od Slovenske ulice preko Grajskega trga vzdolž Aleksandrove ceste se je zgrnila večtisočglava množica Mariborčanov, ki so pozorno in navdušeno motrili parado. Mariborsko sokolstvo v krojih pa se je razvrstilo v slikovit špalir ob Aleksandrovi cesti z vsemi mariborskimi društvenimi prapori na čelu.

V natlačeno polni sokolski unionski dvorani pa je po paradi večtisočglava sokolska množica s toplim zanosom v srcu sledila svečani matineji s slikovitim sporedom. Prostrana unionska dvorana je bila vsa v zelenju in v državnih trobojnicah, nad odrom je visela slika Nj. Vel. kralja Petra II., pod sliko je pa stal kraljev kip, ob katerem so se razvrstili zastavonoše s sokolskimi prapori. Po pozdravu državni zastavi so naši vrli Dravaši pod vodstvom svojega zborovodje g. Albina Horvata ubrano in toplo občuteno zapeli »Sokolski pozdrav«. Sledila je slavnostna beseda br. prof. Strune, ki je uvodoma pozdravil polkovnike Radovanovića, Božovića in Kilerja, nadalje mestnega župana dr. Juvana, šefa mariborske policije Trstenjaka, šefa obmejne policije S. Krajnovića, šefa glavne carinarnice Ž. Mihajlovića, sreskega načelnika dr. Šiško in Eiletza ter ostale predstavnike posameznih uradov in šolskih zavodov. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je spomnil kralja mučenika, ob čigar spominu si jugoslovensko sokolstvo v globoki vdanosti mlademu kralju Petru II. prizadeva, da očuva Jugoslavijo mlademu kralju Petru II. Ko je slavnostni govornik omenjal bratsko Češkoslovaško, zibelko sokolske in slovanske misli, so zaorili po dvorani klici mladine »Ne dame se«.

Slavnostnemu govoru je sledila državna himna, ki jo je zaigrala godba »Drave« pod vodstvom kapelnika L. Žekarja in so Dravaši zapeli učinkovito »Zdravo, zdravo«. Br. Ciril Hočevar je prečital poslanico SKJ in je sledila ljubka recitacija sokolske dece »Kralju Petru II., čuvarju Jugoslavije«. Zopet so nastopili Dravaši in zanosno zapeli »Hej trubaču« in »Kvišku plava zvezda«. Temperamentni recitaciji s. Vere Klemenčičeve »Naša svoboda« je po sklepni zahvali državnega in narodnega edinstva, povdarjajoč pri tem dolžnosti, ki vežejo sokolstvo do domovine in Kralja. Zaključnemu vzkliku na srečo in zdravje mladega kralja se je gromko odzvala vsa množica, ki je stoje in odkritih glav poslušala državno himno.

Nadaljnje sporedovne točke so sledile zaporedno po sledečem vrstnem redu: deklamacija moške dece, 3 pevski vložki pevskega društva Zarje (Buči, buči morje Adrijansko, Iz bratskog zagrljaja, Soča voda). Ženska deca se je postavila s telovadno točko »Za kraljevi rojstni dan«. Sledile so deklamacija naraščajnika Cvetka Serga, nadalje telovadna točka ženskega naraščaja »Mazurka«, »Čuvarji Jadrana, ki jih je izvajal moški naraščaj ter zanosna recitacija s. Vere Klemenčičeve »Naša svoboda«, ki je vse navzoče ganila do solz. Udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II., ki jo je prečital starosta br. Požar, je bila sprejeta z živahnim odobravanjem in klici zdravo.

Vseslovanska himna »Hej Slovani« in sokolska himna »Le naprej«, ki jo je odpela vsa množica, je zaključila lepo uspelo proslavo kraljevega rojstnega dne.

Ob zaključku našega poročila moramo še omeniti, da se je proslave udeležil tudi predsednik pobreške občine g. Karl Stržina, ki se je prav laskavo izrazil o celotni sokolski prireditvi ter nato čestital starosti pobreškega Sokola br. Požarju na tako lepem uspehu vzorno in uspešno se razvijajoče sokolske edinice.

Za popoldne napovedani telovadni nastop pobreške sokolske edinice, združen z razvitjem naraščajskega prapora, je moral zaradi deževnega vremena odpasti. Nastop bo zaradi tega v nedeljo 11. t. m.

15.000 din je izvabil od svoje ljubice

pod pretvezo, da se bo poročil z njo, pa obljube ni izpolnil in je bil obsojen

Maribor, 5. septembra.

Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je v ponedeljek dopoldne zaključila zanimiva zgodba, katere junak je 28 letni pekovski pomočnik Hubert Lilek, ki stanuje sedaj v Metliki. Lileka je namreč državni tožilec obtožil zaradi prevare in sicer je v smislu obtožnice dne 17. februarja 1936 v Št. Ilju v Slovenskih goricah dovedel v zmoto Greto Riflovo z lažnim predstavljanjem, da se bo z njo poročil ter izvabil od nje 15.000 din.

Hubert Lilek je imel svojčas v Št. Ilju pekarijo. Koncem leta 1935 pa se je radi družinskih razmer močno zadolžil. V smislu obtožnice je v tistem času imel ljubavno razmerje z Greto Riflovo, ki pa ni pričakovala, kakor sama trdi, da bi jo Lilek kdaj poročil. Pač pa je Lilek vedel, da ima Riflova okoli 15.000 din gotovine. Nekega dne pa je Lilek zaprosil za njeno roko, istočasno pa tudi za posojilo 15.000 din. Riflova je bila seveda vesela in je Lileku tudi verjela, da jo bo zares poročil, zlasti ker je ta že tudi določil datum poroke in sicer 19. marca 1936. Dva dni pred poroko, dne 17. februarja 1936, je Riflova svojemu bodočemu možu izročila 15.000 din. Bila pa je previdna in je denar izročila Lileku v navzočnosti dveh prič, ki sta tudi podpisali zadolžno pismo. Tega zadolžnega pisma pa ni podpisal Lilek, kar se je šele pozneje ugotovilo.

Ko pa je Lilek imel denar svoje bodoče žene, pa je nenadoma izginil iz Št. Ilja, ne da bi Riflovo o svojem odhodu obvestil. Pozneje je zvedela za njegov naslov in mu pisala, ni pa dobila nobenega odgovora. Riflova se je udala usodi ter je mislila, da bo njen zaročenec že prišel nazaj, ker je imel še nekaj posestva v Št. Ilju. Ko pa je bilo omenjeno posestvo meseca februarja 1937 prodano na javni dražbi, ji je bilo jasno, da je prišla ob denar. Zadevo je izročila nekemu mariborskemu odvetniku in ta je jel poizvedovati za Lilekom, ki so ga končno izsledili v Domžalah. Po dolgem oklevanju je Lilek končno priznal, da je dobil od Riflove 15.000 din ter dejal, da ji bo denar že vrnil. Ko je zopet minilo leto in denarja še ni vrnil, je odvetnik Lileka ovadil državnemu tožilstvu.

Lilek se je v tej zadevi že parkrat moral zagovarjati pred sodiščem, toda vselej je bila razprava preložena, ker je vedno trdil, da je še vedno pripravljen, poročiti se z Riflovo. Tako je tudi sedaj zatrjeval sodniku g. dr. Čemerju. Toda sodišče mu tega ni verjelo in je bil obsojen na 8 mesecev zapora in 600 din denarne kazni ter na izgubo državljanskih pravic za dobo 3 let. Kazen pa se ne bo izvršila, če v roku 6 mesecev plača Greti Riflovi 15.000 din.

Mariborske in okoliške novice

— **Nesreče brez konca.** 36 letni tesar Anton Šušteršič iz Ljubljane, zaposlen pri lesnem trgovcu Potočniku na Podvelki pri Breznem, je ponoči padel s skednja 6 m globoko in si zlomil več reber ter levo roko. — 15 letni Srečko Morokuti je bil v službi pri nekem prevozniku v Studencih. Vozil je premog. Korakal je ob konjih. V trenutku, ko sta konja nepričakovano hitreje potegnila voz naprej, je prišel z desno nogo pod kolesje. Našel ga je stražnik na Radvanjski cesti s strto desno nogo. Oba so odpremili v bolnico.

— **Brez sledu...** Delavec Ernest Planinec iz Danjkove 8 je prijavil policiji, da je njegov varovanec Srečko Prah 3. septembra izginil neznano kam od doma in se ni več vrnil. Policija poizveduje za pobeglim varovancem.

— **Povožena.** 28 letna delavka Vika Kersnikova iz Gornje Plemenščine je v trenutku, ko je hotela prekoračiti Aleksandrovo cesto, prišla pod motorno kolo šoferja Riharda Senekoviča iz Zg. Sv. Kungote. Obleka se je zapletla v kolo, tako da jo je motorno kolo zavleklo več metrov naprej in jo potem vrglo preko cestišča. Močno poškodovano po nogah in vsem telesu so jo izročili v domačo zdravniško oskrbo.

— **Sportne novice.** Jutri bo gostovalo v Mariboru odlično moštvo SK Rapida iz Celovca, ki bo na stadionu ob Tržaški cesti ob 15. odigral prijateljsko tekmo proSK Železničarju. V nedeljo, 11. t. m. ob 14. bodo na Pohorju, in sicer od Reke pa do Pohorskega doma tradicijonalne motociklistične dirke, ki jih priredi Motoklub »Pohorje« pod pokroviteljstvom mestnega poveljnika generala Č. Stanojlovića. Po dosedanjih prijavah sodeč, bodo nedeljske dirke med največjimi, kar smo jih videli v Mariboru. Doslej se je namreč prijavilo okoli 30 dirkačev iz vseh krajev naše države, poleg tega pa bodo startali nekateri odlični dirkači iz Nemčije, Italije, Češkoslovaške in Anglije, ki so startali na motociklističnih dirkah v Zagrebu.

— **Mariborska opazovanja.** Prejeli smo: »Zunaj na koroškem tovornem skladišču naklada neki trgovec jabolka. Od daleč čuješ: eins, zwei, marš! Delavci pravijo, da dotični gospod včasih še hujše kriči. Delavci delajo včasih po 12 do 14 ur za 30 din. Tu pa tam se čuje tudi psovka, ki je tu ne morem ponoviti. Vem le to, da je dotični gospod zelo pobožen. — Tam na pošti se pojavlja včasih banovinski nastavljenec z znanim znakom in belimi nogavicami. Včasih se obreguje tudi ob uradne nazive. Posebno mu tiči v želodcu »srez«, češ, zakaj bi neki uporabljali te srbske označbe. Morebiti pa bi možanec rajši upošteval svoječasni »Bezirkshauptmanschaft«? Možakar zasluži pozornost. — Tudi pri naših trafikantih sem se oglasil. Tožili so, da prejemajo v promet škatlice vžigalic po 50 par, v katerih naj bi bilo 30 »drvaca«, pa jih je v resnici le 18 do 20, dočim so ostala »drvaca« brez kapice. Kje sedaj najti gospoda »monopola«? Skoro bi bili ubogi trafikanti krivci. Pa tudi kadilci in davkoplačevalci imamo nekoliko besede radi tistih »drvaca« brez kapice.« — Opazovalec.

— **Sreča v nesreči.** Neki prevoznik iz Tezna je s tovornim avtomobilom povozil med šmiklavžem in Loko kravo, vpreženo v voz. Na vozu sta bila sin posestnika Florjančiča in dekla. K sreči pa se jima ni nič zgodilo. Sunek je bil tako silovit, da je izbilo kravi roge.

— **Nova tovorna postaja v Hočah.** V nedeljo je bila v Hočah blagoslovitev novega tovornega skladišča hoške železniške postaje. Slovesnosti so se udeležili predstavniki okoliških občin in naselbin, razen tega tudi gasilci. Blagoslovitvene obrede je opravil hoški župnik. Oblast je zastopal sreski načelnik za Maribor desni breg Eiletz. Govorila sta župan Vernik in predsednik gasilske čete Jos. Pfeifer ml. Po otvoritvi in blagoslovitvi je bila veselica pri Rečniku.

— **Upepeljena baraka.** Šofer Speršak Josip, stanujoč v Metelkovi ulici je naznanil na stražnici, da mu je v noči na nedeljo pogorela lesena baraka, ki jo je imel v bližini Tržaške ceste. Baraka je služila za shrambo sena. V baraki je bilo okrog 100 kg sena ter razno orodje. V času, ko je baraka gorela, se je ogenj razširil tudi na bližnjo leseno ograjo, vendar ni bilo nevarnosti, ker je baraka stala na samem. Zdi se, da je nekdo, ki je šel v noči tam mimo vrgel skozi špranjo cigaretni ogorek, ki je zanetil ogenj. Speršak trpi 2000 din škode.

— **Ob kolo...** Uradnica Katarina Vešligaj, stanujoča na Teznem, Cankarjeva ulica št. 11, je postavila svoje dvokolo pred neko stavbo na Grajskem trgu. Ko se je vrnila, kolesa ni bilo več. Ugodno priliko je uporabil neki tat. Vešligajeva trpi 600 dinarjev škode.

— **Ta nesrečna kolesa...** V Rušah je padel s kolesa 14letni Stanko Zidarič ter si nalomil desno roko. Prepeljali so ga v bolnico. — V bližini vodovoda na Tržaški cesti je 40letna poljska delavka Marija Ploj iz Spodnjih Hoč zavozila v obcestne stebre. Zlomila si je desno nogo in so jo prepeljali v bolnico. Na Aleksandrovi cesti pa je treščil v obcestni hidrant Ivan Gasner iz Pekla ter obležal na cesti nezavesten. Službujoči stražnik ga je našel na tleh ležečega in o tem obvestil reševalce, ki so mu nudili prvo pomoč. Pri padcu je zadobil Gasner lažje poškodbe na glavi in so ga oddali v domačo oskrbo.

— **Grozil ji je.** Posestnica Klara Jakopinec iz Ormoža je naznanila tukajšnji policiji, da je njena 23letna hčerka Klara odšla od doma in da se ni več vrnila. Kakor je naknadno izvedela, jo je stalno zasledoval mesarski pomočnik Vinko Vidrist rodom iz Italije. Kritičnega dne so ju ljudje videli, da sta se odpeljala iz Ormoža proti Mariboru. Ker je Vidrist dekletu grozil, da jo ubije, če ne gre z njim, je mati prijavila zadevo policiji, ki sedaj poizveduje za njeno hčerko.

— **Pod lesenim hlodom** se je znašla 40letna Jožefa Maček iz Janževe gore pri Selnici. Hlod ji je padel na desno nogo ter ji presekal žile. Zlomila si je nogo in prepeljali so jo v bolnico.

— **Delomrznež za zapahi.** Dravograjski orožniki so aretirali nekega 34letnega Leopolda Lozarja iz Črnomlja, ki je beračil po gostilnah v Dravogradu. Naposled se je v neki gostilni tako napil, da je obležal. Pri telesni preiskavi so orožniki našli pri njem nabiralno polo, s pomočjo katere je izprosil pri številnih trgovcih, obrtnikih itd. milodare, češ, da je ječičen in da mora skrbeti za 4 otroke. Na poli je bilo podpisanih 55 oseb, ki so darovale skupno 727 din, kateri znesek je pa v 8 dneh zapravil in zapil. Poizvedbe so dognale, da je aretirani Lozar delomrznež, ki se v zadnjem času preživlja z beračenjem. Da je bil ta posel plodonosen, dokazuje najdena nabiralna pola.

— **Pričetek gradnje najzanimivejše stavbe v Mariboru.** V Sodni ulici so pričeli podirati drevje vzdolž zidu do palače OUZD. Na tem prostoru bo zavarovalna tvrdka »Drava« gradila moderno trinadstropno poslovno hišo, ki bo 50 m dolga. Hišo bodo grdaili v tako zvanem skeletnem slogu. Gradbeni stroški znašajo okoli milijon dinarjev. Hišo bo gradila tukajšnja gradbena tvrdka inž. Jelenec & inž. Šlajmer.

— **Letošnji gledališki repertoar** je — kakor razvidno iz objav v časopisih in na lepakih — tudi letos skrbno in za naše razmere kar najbolj mogoče pestro izbran.

— **Pretlakovanje Stolne ulice.** Zaradi ureditvenih del in pretlakovanja bo Stolna ulica od 9. septembra pa do nadaljnjega zaprta za vsak promet.

Mariborska beležnica

KINO UNION: Orkan.

GRAJSKI KINO: Grofica Walevska.

DEŽURNE LEKARNE: Minařik in Ferra.